

„Döklődés”- A DÖK, mint csapat

Motiváció és csapatépítés,
a diákönkormányzati munka
hatékonyságának növelése

Készítette: Szabó Angéla
Magyarországi Diákönkormányzatok Egyesülete
- MODE -

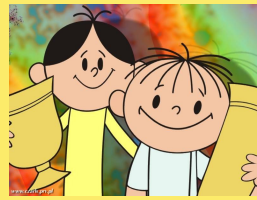
Motiváció

*Ami cselekvésre készítet,
ösztönöz, „mozgat”.*

Miért lesz valaki DÖK-ös?

- ❖ Fontos, hogy a diákok érdekeit képviselje valaki
- ❖ Jó társaság
- ❖ Ismertség, elismerés
- ❖ Plusz információk
- ❖ Tapasztalat

A DÖK tagjai

- **delegálás:** Az osztályok egy-két képviselőt delegálnak (kis létszámú iskolákban ajánlott)
- **közvetlen választás:** Az egész iskola, általában tisztségekre, feladatokra választ embert.
- **vegyes választás:** A kettő keveréke: A tagokat delegálják a DÖK-be, de a tisztségviselőket az egész diákság választja.

- Mindig legyen CÉL

- Idővel közös értékekre, élményekre is szükség van a jó csapathoz
- Gyakori ülések (főleg kezdetben): ismerkedés, bizalom

Formális eszközök:

A közösen végzett munka a fontos.

- **DÖK ülés:** mindenkinek a javaslatára véleményére figyeljünk → sikerélmény
- **Képzés:** szervezzünk kiscsoportos foglalkozásokat → összekovácsol
- **Szervezetépítő értekezlet:** a komoly munka; közös érdekek, értékek tisztázása, hosszabb távú tervek
- **Munkacsoport ülések:** az aktivisták kibontakozási helye
- **Munka:** csoportban szervezzük pl. a diáknapot és ez is összekovácsol

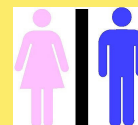
Informális eszközök:

A hangulat, a jóérzés a fontos.

- **Többnapos kirándulás:** év elején; megismerjük az új tagokat; közös játékok, komoly és laza rész
- **Közös játékok:** próbáljunk sokat játszani
- **Kihelyezett DÖK ülés:** menjünk pizzázóba, vagy a szabadba; vigyünk édességet, nassolnivalót, üdítőt az ülésre
- **Közös szabadidős programok:** mozi, színház (jutalom is lehet a jegy!)

Csoportdinamika

- Kialakulnak a csoportszerepek: vezető (akiben mindenki megbízik), kisebb csoportok vezetői, lesznek, akik csak technikai feladatokat látnak el
- Számoljunk a lemorzsolódással! 10 emberből 2-3 marad.
- Koedukált csoportokat alakítsunk!
- Ne emberhez feladatot, hanem feladathoz embert!

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer négy ember, név szerint: *Mindenki*, *Valaki*, *Bárki* és *Senki*. Egyszer akadt egy fontos elintéznivaló. *Mindenki* egészen biztos volt benne, hogy *Valaki* elintézi. *Bárki* megcsinálhatta volna, de *Senki* sem tette meg. *Valaki* dühös lett emiatt, mivel ez *Mindenki* dolga lett volna. *Mindenki* azt hitte, hogy *Valaki* elintézi, és közben *Senki* nem vette tudomásul, hogy *Bárki* elintézhetette volna. Végül *Mindenki* hibáztatott *Valakit* azért, amit *Bárki* megtehetett volna, de *Senki* nem csinálta meg.

Mese?

A csapat lelke és első embere, a vezető

- Mind a csapatépítés, mind a csapatirányítás kulcsembere, a fő informátor
- Személyes kapcsolatot alakít ki munkatársaival, központja a csapatnak
- Tudni kell a kérdésekre a válaszokat, vagy, hogy ki tud segíteni a probléma megoldásában
- Aktivizálja a csapattagokat
- Kérje meg az embereket egy feladat végrehajtására, mert így mindenki fontosabbnak érzi magát
- Ne váljon baráti társasággá a DÖK, mert ha mindenki elballag, a DÖK „meghalhat” → utódnevelés

**És ha már van egy jó DÖK-ünk...
tudjon róla mindenki!**

Diákönkormányzati marketing:

- a) Programok reklámozása
- b) Akkor is reklámozzuk a DÖK-öt,
ha épp „nem történik semmi“!!!

**DÖK marketing - a diákönkormányzat
népszerűsítése I.**

- Gólyatáborban, osztályfőnöki órán,
beiratkozáson, felvételi határozatban stb.
minden osztályban tájékoztatni, hogy mi a
DÖK, mit csinál (DMSP segítségét lehet
kérni)
- reklám: minden buliról, rendezvényről,
mindenről tudják, hogy a DÖK csinálta
- HONLAP: hírek, levelezőlista → minden apró
eredményről, történésről, próbálkozásról,
ülésről stb. állandóan tájékoztatni!

DÖK marketing - a diákönkormányzat népszerűsítése II.

- állandó DÖK iroda (ahol van élet, pörgés ☺)
- póló, suliójság, sulirádió
- Mindenre reagálni
- érdekérvényesítő munkáról is mindig tájékoztatni!
- állandó panaszfelvétel: pl. DÖK irodában, panaszláda, üzenőfal, fórum, e-mail stb.

DÖK marketing - Rendezvények népszerűsítése

- Tájékoztatás a rendezvényekről
- Érdeklődés felkeltése, kedvcsinálás

Számos formája lehet

- Plakát
- Szórólap
- Lepedő, molinó
- Internet (honlap, e-mail stb.)
- Suliójság, sulirádió
- Szóbeli terjesztés stb.

Hasznos:

***Brain storming
(ötletbörze)***

*(programok előkészítésénél
és reklámozásnál is)*

DÖK munkájának értékelése

- Fontos az értékelés:
  - egy-egy rendezvény után
  - évente vagy félévente a DÖK munkájáról
- Igényfelmérés (interjú, kérdőív stb.)
- Önértékelés, önvizsgálat

Értékelés, önellenőrzés:

- a célnak megfelelően működik-e
- egyéni célok - DÖK céljai
- mennyire demokratikus
- tisztában van-e a jogaival, gyakorolja-e azokat
- érdekérvényesítő és programszervező tevékenység aránya
- Jegyzőkönyvek vizsgálata
- mennyire hatékony a kommunikáció ill. az egész tevékenység
- a posztokon a megfelelő emberek vannak-e
- személyes konfliktusok, jutalmazások, büntetések

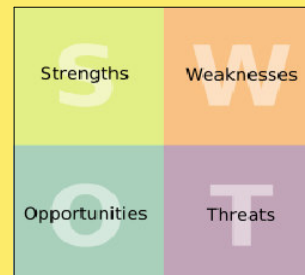
SWOT analízis

Strengths - Erősségek

Weaknesses - Gyengeségek

Opportunities - Lehetőségek

Threats - Veszélyek

Kutatás¹ (2000-2001, Kurt Lewin Alapítvány)

Hogyan emlékszik a diákönkormányzat legutóbbi ténykedésére	%
Sehogyan, semmire	39,3%
Rendezvény szervezése	7,7%
Kiharcolt valamit	2,9%
Rendszeres kommunikációt szervez, diákfórum	0,6%
Nem nyilvános, elégedetlenség-tanári ellenállás	9,4%
Házirend módosítása	0,8%
Aktív, de nem ír konkrétumot	2,5%
Összesen	63,0%
Válaszhiány	37,0%
Összesen	100,0%

Kutatás¹ (2000-2001, Kurt Lewin Alapítvány)

A diákönkormányzat munkájában való részvétel és a diákok jog-ismerete közötti összefüggések

Részvett-e valaha a DÖK munkájában	A diákok jog-ismerete			Összesen
	Gyenge	Közepes	Jó	
Nem	11,6	54,6	33,9	100,0%
Igen	10,2	50,1	39,7	100,0%
Összesen	11,2	53,2	35,7	100,0%

Miért fontos a DÖK?

Miért fontos a DÖK?

A diákoknak:

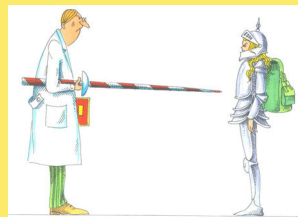
- „mert kell egy csapat”
- Érdekérvényesítés - konfliktuskezelés
- Életet a suliba!
- Beleszólás a diákságot érintő ügyekbe, véleménynyilvánítás
- „úgy csináljuk, ahogy akarjuk”

Miért fontos a DÖK?

A DÖK és a pedagógia, a DÖK és a társadalom:

- együttműködésre nevelés
- konfliktuskezelés jogi, demokratikus úton
- Társadalmi-közéleti szerepvállalás
- Demokráciára nevelés
- Kommunikációs készség, önismeret fejlesztés
- A DÖK sok feladatot átvállalhat, segíthet

„A mai iskolai fegyelem a tanár és diák közötti alárendeltségen; míg a tartós fegyelem az iskolában uralkodó demokratikus viszonyokon, a diákság önrányításán és önkorlátozásán alapul.”² (Ligeti György)

„...meg kell tanítani őket arra, hogy véleményüket akkor és úgy juttassák kifejezésre, amikor és ahogyan annak helye van.”²

(Ligeti György)

Egy iskola élete nagyon hasonló annak a társadalomnak az életéhez, amelyben ez az iskola működik.

(Pierre Bourdieu)

Felhasznált irodalom

- Milicz Ákos - Gerő Márton - Bagó Tamás: Diákönkormányzati Segítő Csomag. PMDH, Bp., 2002.
- ¹Márton Izabella - Ligeti György: Diákjogok és pedagógusjogok az iskolában. Kutatási beszámoló http://www.oktbiztos.hu/kutatasok/diakjog/dj_00.htm
(Utolsó letöltés: Utolsó letöltés: 2008.11.05. 19:00)
- ²Ligeti György: Hasadékok: valóság és jogszerűség a középiskolákban. Az egyenrangúság és egyenjogúság lehetőségei a középiskolákban <http://www.szochalo.hu/hireink/article/101361/1299/>
(Utolsó letöltés: Utolsó letöltés: 2008.11.15. 19:30)
- P. Bourdieu: Az oktatási rendszer ideologikus funkciója. In: *Az iskola szociológiai problémái*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp., 1974

Köszönöm a figyelmet!

**MODE elérhetőség: 2040, Budaörs, Károly Király u. 61.
Fax: 06-23/417-811**

Viola Gabriella (elnök): 06-70/334-3174